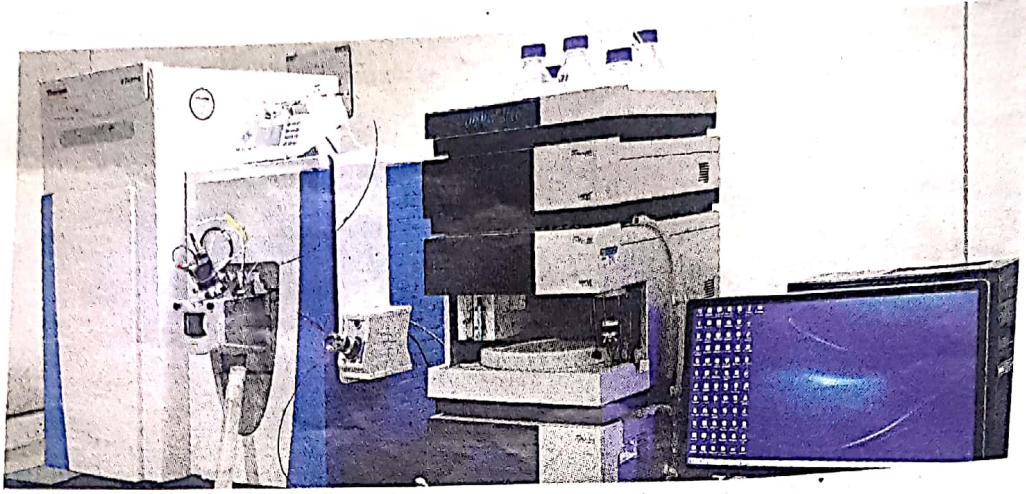

निर्यातक्षम द्राक्षांमधील कीडनाशक अंश तपासणी

द्राक्षातील रसायनांचा अंश तपासणारी यंत्रणा

भारतातून युरोपीय देशांना मुख्यत्वे द्राक्ष निर्यात होते. त्या अनुषंगाने राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्राने 'सीआयबीआरसी' द्वारे नोंदणीकृत कीडनाशकांची यादी तयार केली आहे. २००४ मध्ये 'नॅशनल रेफरल लॅब' (NRL) ची स्थापना करण्यात आली. त्याद्वारे द्राक्षनिर्यात कार्यक्रम प्रभावीपणे राबवण्यात येत आहे.

प्रपत्र ९

भारतातून युरोपिय देशांमध्ये द्राक्ष निर्यात करण्यासाठी कीडनाशकांच्या 'एमआरएल्स' निश्चित केल्या आहेत.

प्रपत्र ९ नुसार रसायनांच्या 'एमआरएल्स' तपासण्यात येतात. सन २०२०-२१ मध्ये एकूण २७५ रसायनांची तपासणी द्राक्षामध्ये करण्यात येईल.

काढणी पूर्व कालावधी (PHI) :

शिफारशीप्रमाणे फवारणी केल्यानंतर त्या रसायनाचा अंश ठरावीक कालावधीत त्याच्या कमाल अंश मर्यादेच्या खाली येतो. त्या कालावधीला कीडनाशकाचा काढणीपूर्व कालावधी असे संबोधले जाते.

कमाल अंश मर्यादा (MRL) :

कीडनाशकाची कमाल अंश मर्यादा (एमआरएल) मिलीग्रॅम प्रति किलो प्रमाणात व्यक्त केली जाते.

नमुना काढणी

पद्धत (Sampling) :

द्राक्षातील कीडनाशक अंश तपासणी

डॉ. कौशिक बॅनर्जी

संदीप हिंगमिरे

करण्यासाठी नमुना काढताना बागेतून पहिल्या १५ स्थानांची निवड करावी. प्रत्येक स्थानामधून १० वेलींची निवड करावी. प्रत्येक वेलीतून निर्यातक्षम गुणवत्तेचा घड निवडावा. त्यामधून घडाच्या खालील भागातून ६-८ मण्याची पाकळी काढावी. अशा पद्धतीने उर्वरित वेलींमधून (१५ स्थाने गुणिले १० वेली म्हणजे दीडशे वेली) नमुने काढावेत. **पान १५ वर →**

द्राक्ष चागेच्या **गोली घडांवर** एकच उपाय, गोली घड जिरू नयेत म्हणून वापरा **ऑर्बिटचे फोर्स प्लस व रेसर**

फोर्स प्लस
१ ली. प्रति एकर

रेसर
१०० मिली प्रति एकर

द्राक्ष मण्यांच्या लंबगोल आकार व आकर्षक पॉईंटसाठी वापरा

An ISO 9001:2015 Certified Company (QMS)

ORBIT CROP SCIENCES & CHEMICALS PVT. LTD.

Contact Us
Mr. Vikrant Shinde 9657880480
Mr. Rishikesh Deshmukh 9890738201

निर्यातक्षम द्राक्षांमधील कीडनाशक अंश तपासणी

▶ पान ७ वरून

एका पेपरवर एकत्र करून ते मिसळावेत. त्यामधून तीन किलोचा व दोन किलोचा असे बॉक्स करावेत. तीन किलो वजनाचा बॉक्स प्रयोगशाळा नमुना तर दोन किलोचा बॉक्स हा 'कंट्रोल' नमुना म्हणून पुढील अंश तपासणीसाठी प्रयोगशाळेत पाठवावा.

प्रमाणपेक्षा जास्त करू नये. अन्यथा काढणी पूर्व कालावधी वाढण्याची शक्यता असते.

- काढणी पूर्व कालावधीनुसारच रसायनांचा वापर करावा.
- जैविक कीडनाशक वापरताना त्यात कोणत्याही रासायनिक घटकाची भेसळ नसल्याची खात्री करावी.
- 'सीआयबीआरसी' शिफारसीत कीडनाशकांचाच वापर करावा.

महत्वाचे मुद्दे :
 □ कीडनाशकांचा वापर प्रपत्र ५ मध्ये दिलेल्या

नोंदणीकृत कीडनाशकांचा काढणीपूर्व कालावधी व कमाल अवशेष मर्यादा

राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्राने तयार केलेल्या यादीमध्ये नोंदणीकृत कीडनाशकांचा काढणीपूर्व कालावधी (पीएचआय) व कमाल अवशेष मर्यादा (एमआरएल) देखील दिल्या आहेत. यालाच पत्र अर्थात 'अनैक्शर' ५ असे म्हणतात. सन २०२०-२१ मध्ये एकूण ६७ रसायनांची यादी दिली आहे. यात कीटकनाशके, बुरशीनाशके, संजीवके यांचा समावेश आहे. यादीमध्ये या वर्षी खालील रसायनांचा समावेश करण्यात आला आहे.

अ. क्र.	रसायनाचे नाव	प्रकार	फवारणीसाठी प्रमाण (प्रति हेक्टर)	एमआरएल	पीएचआय
अ. डाऊनी / केवडा					
१	अमीसुलाब्रोम १७.७% एससी डब्ल्यू/डब्ल्यू (२०% एससी डब्ल्यू/व्ही)	स्पर्शजन्य	३७५ मिलि	०.५	५९
२.	कॅप्टन (५० टक्के डब्ल्यूपी)	स्पर्शजन्य	२५०० ग्रॅम	०.०३*	७०
ब. भुरी (पावडरी मिल्ड्यू)					
३	सायफ्लुफेनामिड (५ टक्के इडब्ल्यू)	आंतरप्रवाही	५०० मिलि	०.२	५०
क. फुलकीडे (श्रिप्स)					
४	स्पिनोटोराम (११.७ टक्के एससी)	आंतरप्रवाही	३०० मिलि	०.५	१०
५	स्पिनोसॅड (४५ टक्के एससी)	स्पर्शजन्य	२५० मिलि	०.५	१५
ड. मिलिबग					
६	स्पायरोटेट्रामेट (१५.३१ टक्के डब्ल्यू/डब्ल्यू ओडी)	आंतरप्रवाही	७०० मिलि	२.०	६०
इ. तुडतुडे (जॅसीड)					
६ अ.	स्पायरोटेट्रामेट (१५.३१ टक्के डब्ल्यू/ डब्ल्यू ओडी)	आंतरप्रवाही	७०० मिलि	२.०	६०

टीप : वरील 'एमआरएल' युरोपीय महासंघासाठी (युई) आहेत. तसेच कीडनाशकांच्या फवारणीचे प्रमाण प्रति हेक्टर आहे.